

Rububiyet-i ammeye temas eden amel ve fiilleri muhafaza edilmesi konusunu izah eder misiniz? Sahife-i amellerin neşri ile ilgili de bilgi verir misiniz? Rubûbiyet-i ammeye temas etmeyen ameller var mı?

“Rububiyet-i amme”: Her şeyi tedbir ve terbiye edenin ancak Allah olduğunu ifade eden geniş ve külliyetli bir ıstılahtır. Evet, insandan tutun tâ atom parçacıklarına kadar her şeyi idare ve terbiye eden Allah'tır.

Rububiyet; kâinatta her şeyin tedbir ve terbiye edilmesidir. Meselâ; bir çocuğun bir damla su ile başlayıp, ihtiyarlıktan sonra ölünceye kadar devam eden hayatındaki bütün merhaleler, Cenâb-ı Hakk'ın rububiyetinin bir tecellisidir.

Bir damla suyun kan pıhtısına dönüşmesi, kan pıhtısının ete ve kemiğe bürünmesi, dünyaya geldikten sonra memeler musluğundan sütün gönderilmesi, sonra anne ve babanın o zayıf çocuğun hizmetine koşturulması... Bütün bunlar, hep kendi hayatımızda görünen ve tecelli eden rububiyetin icraatıdır.

Ubudiyet ise, bu terbiye ve nimetlere karşı insanın hamd ve şükür ile tesbih ve tekbir ile hayret ve istihsan ile ..., mukabele etmesidir. İki daire arasında lüzumluluk esası vardır. **Rububiyet dairesi, ubudiyet yani kulluk dairesini iktiza ediyor.** Rububiyet-i ammeye temas eden amelleri bu cihetle anlayabiliriz.

Beynimizdeki tırnak kadar yer kaplayan hâfızamız, bütün amellerimizi hıfz ediyor; ta ki muhasebe için âhiret âleminde açılıp yayılsın. Bitkilerin çekirdeklerindeki bu hâl de insanın şu haline müşahhas delil oluyor. Her bahar, bir önceki baharın hem nesli hem de hesap hülasası gibidir.

Allah dünyada bu icraatları nasıl kolaylıkla yapıyor ise; âhirette de herkesin amelini bir sayfada ona seyrettirecektir.

Allah'ın kâinattaki rububiyet dairesi zarurî bir şekilde ubudiyet dairesini iktiza ediyor. Meselâ, nihayetsiz bir şefkat hârîka bir şekilde insan üzerinde tecellî ediyorsa, elbette bu şefkat dairesi bir şükür ve teşekkür dairesini iktiza eder. Yine nihayetsiz bir izzet ve azamet kâinat sahnesinde kendini ihsan ediyorsa, elbette insanın bu izzet ve azamet karşısında ibadet ile eğilmesini ister.

Üstad Hazretleri bu hususa şu şekilde işaret ediyor:

"Ey gözleri sağlam ve kalpleri kör olmayan insanlar! Bakınız, insan âleminde iki daire ve iki levha vardır:

Birinci daire: Rubûbiyet dairesidir.
İkinci daire: Ubûdiyet dairesidir.
Birinci levha: Hüsn-i san'attır.
İkinci levha ise: Tefekkür ve istihsandır."

"Bu iki daireyle iki levha arasındaki münasebete bakınız ki, ubûdiyet dairesi bütün kuvvetiyle rubûbiyet dairesi hesabına çalışıyor. Tefekkür, teşekkür, istihsan levhası da bütün işaretleriyle hüsn-ü san'at ve nimet levhasına bakıyor."(1)

Netice olarak; Allah'ın isim ve sıfatları ibadeti istilzam ediyor. Madem rubûbiyet ibadeti ve ameli iktiza ediyor, elbette yapılan bu ibadet ve amellerin muhasebe için muhafaza edilmesi gerekir. Muhasebe ise ya mükâfat ya da mücazat içindir.

Rubûbiyeti her şeyi kuşatmış olan Allah'ın insanların amellerini muhafaza etmemesi mümkün ve kâbil değildir.

Burada **"Rubûbiyet-i âmmeye temas eden ameller"** cümlesiyle şu ders verilmektedir: Allah'a iman edenler, kainattaki umumî rububiyetle kendilerine ulaşan hadsiz nimetlere karşı şükür ve hamd ile mukabele ederken, inanmayanlar bu ihsan ve ikramlara karşı nankörlük ve inkarla karşılık vermektedirler. **Birinciler mükafaatlarını ikinciler ise cezalarını ebedi alemde göreceklerdir.**

(1) [Mesnevi-i Nuriye, Reşhalar.](#)